

อนงค์นุช วิริยสุขหทัย. ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบพหุระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา,
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2562.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบพหุระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็ก โดยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย วิเคราะห์และสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็ก 2) เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบเชิงสมมติฐานของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบพหุระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตรวจสอบรูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน จำนวน 6 คน และนำเครื่องมือการวิจัยไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครู จำนวน 100 คน 3) เพื่อตรวจสอบความ
สอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบพหุระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กกับข้อมูลเชิง
ประจักษ์ โดยเก็บข้อมูลจากตัวอย่าง 1,300 คน เป็นผู้บริหารจำนวน 260 คน และครู จำนวน 1,040 คน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็ก จัดประชุมระดมความคิด โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม การ
วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และการวิเคราะห์เชิงสาเหตุแบบพหุระดับ ด้วยโปรแกรมเอ็มพลัส

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบพหุระดับ พบว่า 1) ในระดับนักเรียน ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน
ทางอ้อม คือทัศนคติเชิงบวกของนักเรียน และความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร และปัจจัยที่ส่งผลทางตรง คือผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียน (2) ในระดับบุคคล ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนทางอ้อม คือภาวะผู้นำองค์การ และสมรรถนะครูและบุคลากรทางการ
ศึกษา และปัจจัยที่ส่งผลทางตรง คือการทำงานเป็นทีม และระบบรางวัล และ 3) ในระดับโรงเรียน ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
โรงเรียนทางอ้อมคือการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และปัจจัยที่ส่งผลทางตรง คือการกระจาย
อำนาจ และความเป็นเลิศของสถานศึกษา

2. ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบเชิงสมมติฐานของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบพหุระดับ ในระดับนักเรียน ระดับบุคคล และ
ระดับโรงเรียน พบว่า รูปแบบมีความตรงเชิงโครงสร้างและสามารถแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

3. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบพหุระดับ พบว่า รูปแบบมีความตรงเชิงโครงสร้าง
หรือมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และสามารถแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุได้ทั้งในระดับนักเรียน ระดับบุคคล และระดับ
โรงเรียน ซึ่งพิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความตรงของรูปแบบคือ ค่า $\chi^2 = 449.501$, $df = 362$, $p = 0.059$, $CFI = 0.995$, $TLI =$
 0.991 , $RMSEA = 0.036$, $SRMRw = 0.003$, $SRMRc = 0.037$, $SRMRsc = 0.048$ และ $\chi^2/df = 1.242$ เมื่อพิจารณาตัวแปรทำนาย
ระดับนักเรียน พบว่า ทัศนคติเชิงบวกของนักเรียน และความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรส่งผลต่อประสิทธิผลทางตรงอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่งผลทางตรงต่อโรงเรียน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถอธิบายความ
แปรปรวนประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กได้ร้อยละ 17.10 ตัวแปรทำนายระดับบุคคล พบว่า ภาวะผู้นำองค์การ สมรรถนะ
ครูและบุคลากรทางการศึกษา การทำงานเป็นทีม และระบบรางวัลส่งผลทางตรงต่อโรงเรียน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย
สามารถอธิบายความแปรปรวนประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กได้ร้อยละ 60.00 และตัวแปรทำนายระดับโรงเรียน พบว่า การ
กระจายอำนาจส่งผลทางตรงต่อโรงเรียน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในขณะที่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การบริหารโดยใช้
โรงเรียนเป็นฐาน และความเป็นเลิศของสถานศึกษาส่งผลทางตรงต่อโรงเรียน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถอธิบาย
ความแปรปรวนประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กได้ร้อยละ 52.50

คำสำคัญ: ประสิทธิผล โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบพหุระดับ

 (อาจารย์ ดร. เทริกโกเร แก้วล้วน) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

 (รองศาสตราจารย์ ดร. จำลอง วงษ์ประเสริฐ) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

Anongnuch Wiriyasookhatai. The Multi-level Causal Relationship of the Factors Influencing the Effectiveness of the Small Primary Schools under the Office of the Basic Education Commission. Doctoral Dissertation in Educational Research and Evaluation, Ubon Ratchathani Rajabhat University, 2019.

ABSTRACT

The research aimed to 1) to study the multi-level causal relationship of factors influencing the effectiveness of the small primary schools by investigating documents, concepts, theories, and researches, analyzing and synthesizing on the factors influencing the effectiveness of the small primary schools; 2) to create and to develop a hypothetical model of the multi-level causal relationships of the factors influencing the effectiveness of the small primary schools, check the developed model by five experts, examine the research instruments by six experts, and bring the research instruments to try out with 100 samples: administrators and teachers; 3) to examine the accordance of the multi-level causal relationship model of the factors influencing the effectiveness of the small primary schools and the empirical data by collecting data from 1,300 samples: 260 administrators and 1,040 teachers working in the small primary schools and by focus group discussion of 21 experts to brainstorm their ideas. The research tools were a questionnaire. The qualitative data were analyzed by content analysis and the quantitative data were analyzed by using percentage, mean and standard deviation. The confirmatory factor and the multi-level causal analysis was conducted by using the M Plus program.

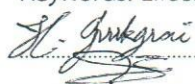
The research findings were as follows.

1. The results of the study of the multi-level causal relationship showed in three levels. 1) In the student level, the factors indirectly influenced the effectiveness of the small primary schools were the positive attitudes of the students and the knowledge and the skills required by the curriculum while the factor directly influenced the effectiveness of the small primary schools was the learning achievement. 2) In the individual level, the factors indirectly influenced the effectiveness of small primary schools were the organizational leadership and the competency of the teachers and educational staff while the factors directly influenced the effectiveness of the small primary schools were the teamwork and the reward system. 3) In the school level, the factors indirectly influenced the effectiveness of small primary schools were the schools becoming the learning organizations and the management conducted by the school-based management while the factors directly influenced the effectiveness of the small primary schools were decentralization and the excellence of the educational institutions.

2. The results of the construction and development of the hypothetical multi-level causal model in the student, individual, and school levels indicated that the model had the construct validity and was able to show the causal relationships.

3. The results of the examination of the accordance of the multi-level causal relationship model and the empirical data indicated that the model had the construct validity or fit the empirical data well. The model also could show the causal relationships among the student, the individual, and the school levels based on the values of $\chi^2=449.501$, $df=362$, $p=0.059$, $CFI=0.995$, $TLI=0.991$, $RMSEA=0.036$, $SRMRw=0.003$, $SRMRc=0.037$, $SRMRsc=0.048$ and $\chi^2/df=1.242$. When the predictor variables in the student level was investigated, the results pointed out that the positive attitudes of the students and knowledge and skills that were important to the curriculum influenced the effectiveness of the small primary school students directly at the statistical significance at the level of .01. The learning achievement influenced the small primary schools directly with the statistical significance at the level of .05. The variance of the effectiveness of the small primary schools could be explained by 17.10%. The predictor variables in the individual level showed that the organizational leadership, the teachers' and staff's competency, the teamwork, and the reward system influenced the schools directly with the statistical significance at the level of .01. The variance of the effectiveness of the small primary schools could be explained by 60%. The predictor variable in the school level showed that the decentralization influenced the schools directly with the statistical significance at the level of .05. The variance of the effectiveness of the small primary schools could be explained by 52.50%.

Keywords: Effectiveness, Small primary schools, Multilevel causal relationship model

.....(Dr. Krerkkrai Kaewluan) Dissertation Aadviser

.....(Assoc. Prof. Dr. Jumlong Vongprasert) Dissertation Co-advise

Approved by

.....
(Jutamane Tipparach)